

Jaarverslag uitvoeringsprogramma omgevingsrecht 2021
Onderwerp wabo en bodem

Steller R.A. Brilhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 12 95 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 102087-2022

Datum 30-03-2022 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In het kader van de kwaliteitseisen uit het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt de uitvoering van toezicht en handhaving op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geëvalueerd. In het Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht 2021 is voor vier taakvelden de inzet beschreven, voor bouwen, brandveiligheid, milieu en bodem. In het programma 2021 zijn procesmatige doelen en planmatige toezichtactiviteiten beschreven. In dit verslag zijn de uitgevoerde werkzaamheden beschreven. De prioriteiten in de planmatige activiteiten zijn gebaseerd op de risico-analyses die voor de vier taakvelden zijn gemaakt. In het algemeen is er sprake van een goed naleefgedrag. Het naleefgedrag van regels is een belangrijk facet voor de prioritering van de toezichtactiviteiten in 2022.

We hebben niet alle geprogrammeerde toezichtactiviteiten van het Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht 2021 (volledig) kunnen uitvoeren. Dit is met name te wijten aan de beperkingen die de Covid 19 maatregelen aan ons werk heeft gesteld. Met name controles in (woon)gebouwen waren daardoor niet mogelijk.

Vergunningverlening

In 2021 is het aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning verder toegenomen ten opzichte van het jaar 2020 (8%). Het aantal verzoeken tot een vooroverleg daarentegen is juist afgenomen ten opzichte van het voorgaande jaar (22%). De daling in het aantal vooroverleggen kunnen we verklaren vanuit de legesplicht die hiervoor sinds 2021 bestaat. In algemene zin kunnen we stellen dat de kwaliteit van de vooroverleggen hierdoor wel is toegenomen.

Het aantal sloopmeldingen dat is ingediend is nagenoeg gelijk gebleven en bedroeg 1145 (1181 in 2020). Daarvan waren er 858 met asbest. Deze aantallen komen overeen met de aantallen in ons uitvoeringsprogramma.

Ook in 2021 hebben we te maken met meer bestemmingsplannen en beleid waaraan getoetst moet worden, waardoor de complexiteit toeneemt. Om dit uitvoerbaar en

werkbaar te houden is goede samenwerking tussen beleid en uitvoering essentieel. In 2022 zullen we daarom betere verbindingen moeten zoeken tussen beleid en uitvoering, zowel binnen de eigen afdeling, als gemeentebreed.

Stikstof

Per 1 juli 2021 is de wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Deze nieuwe wet regelt dat bouw-, aanleg- en sloopectiviteiten voor het onderdeel stikstof niet meer natuurvergunningplichtig zijn. Voor de ontvankelijkheid en de uitvoerbaarheid van een aanvraag omgevingsvergunning in deze gevallen geldt dat geen stikstofberekening meer nodig is.

Voor de gebruiksfase van een project/gebouw geldt geen vrijstelling, wanneer daar gerede kans is op permanente stikstofbelasting. Voor de ontvankelijkheid en de uitvoerbaarheid van een aanvraag omgevingsvergunning is in deze gevallen dus wel een stikstofberekening nodig. Een berekening is nodig om aan te kunnen tonen hoeveel stikstofdepositie een aanvraag tot gevolg heeft.

De verwachting is dat stikstof straks meer bij bestemmingsplannen/omgevingsplannen al op uitvoerbaarheid zal worden getoetst. Per saldo zullen er daarom bij VTH minder stikstofberekeningen gevraagd hoeven worden. Sinds de nieuwe wetgeving zien we een daling in het aantal stikstofberekeningen. In gevallen dat er wel een berekening nodig is, wordt gewerkt met de meest recente Aerius-release.

Samenwerking externe partners

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Met de ODG is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het uitvoeren van milieu- en bodemtaken en asbesttaken: het zogeheten basistakenpakket. Het gaat om de vergunningverlening en toezichtstaken voor de meest risicovolle bedrijven Wet milieubeheer en de taken in het kader van de Wet bodembescherming.

Veiligheidsregio Groningen (VRG)

De VRG voert de toezichtstaken uit op het gebied van de brandveiligheid. In 2021 is de risicogestuurde inzet van de voorgaande jaren vervolgd.

Bouwen en Wonen

De inspecties voor regulier bouwen zijn uitgevoerd conform de vastgestelde prioritering. Er zijn in totaal 1649 dossiers geïnspecteerd. Ten opzichte van 2020 betreft dit een stijging van 300 dossiers. Alle objecten zijn gecontroleerd in één of meerdere toets momenten met uitzondering van de kleinste bouwwerken. De achterstanden zijn, mede door de coronapandemie, toegenomen.

In 2021 is verder doorgebouwd aan mobiel toezicht, dat wil zeggen toezicht middels een applicatie op een iPad waarbij de waarnemingen digitaal worden vastgelegd. Inmiddels worden alle nieuwe vergunningen door digitaal, mobiel toezicht op de bouwplaats gecontroleerd. Daarbij maken we gebruik van het landelijk ontwikkelde Integraal-Toezicht-Protocol (ITP). Hiermee voeren we onze controles digitaal en op een uniforme wijze uit. Ook de ondertekening van de documenten is inmiddels digitaal georganiseerd en er is verder gewerkt aan het digitaliseren van de processen binnen onze vergunningverlening applicatie (suite4OD).

Klachten, illegale situaties en achterstallig onderhoud

We hebben 1882 klachten ontvangen. De klachten over illegale situaties en achterstallig onderhoud zijn onderzocht en in het geval van een onveilige situatie tot handhaving gebracht. Het aantal klachten is met 90 klachten toegenomen ten opzichte van 2020 (toen waren het er 1792). De toename van klachten en meldingen zien we op alle taakonderdelen en worden vooral in relatie van corona gezien en de toename van het thuiswerken.

Kamerverhuur

In 2021 zijn er 46 onderzoeken naar vermoedens van illegale kamerverhuur gestart. Daarvan zijn 16 dossiers afgehandeld in de overige dossiers loopt de procedure nog. Ook in 2021 zijn er periodes geweest waarin inspecties binnen in bewoonde gebouwen niet mogelijk waren in verband met de Coronacrisis. Mede hierom is de prioriteit voor het inspecteren van kamerverhuurpanden gelegd bij de panden waar klachten over waren of die vanuit de vergunningverlening onderzocht dienden te worden.

Er zijn 163 Meldingen van Ongewenst Verhuurgedrag binnen gekomen in 2021. Deze meldingen zijn allemaal behandeld. Over twee panden ontvingen wij in 2021 een groot aantal klachten die reden gaven tot handhaving. Een van deze dossiers is afgesloten door een gesprek met de verhuurder. Het andere dossier is complexer en wordt multidisciplinair behandeld met de collega's van bouwinspectie, de Veiligheidsregio Groningen en de afdeling Openbare Orde en Veiligheid. Het taakveld kamerverhuur ontvangt wekelijks een lijst van het Meldpunt Overlast en Zorg met de politieconstateringen die betrekking hebben op geluidsoverlast in studentenpanden. Per constatering wordt er een brief aan de bewoners en de eigenaar van het pand verstuurd. In 2021 is er door ons 586 keer een waarschuwingsbrief verzonden over deze overlastsituaties. Het gaat hierbij zowel om brieven aan studenten als aan de pandeigenaren.

Aanpak Ring Zuid (ARZ)

We hebben ingezet op de omgevingsveiligheid van het project. Er is 2 wekelijks overleg met de aannemerscombinatie Heerepoort waar dit onderwerp centraal staat. Er zijn afspraken gemaakt over de gewenste toename in de kwaliteit van de aangeleverde veiligheidsplannen en de opvolging daarvan in de uitvoering. In 2021 zien we een lichte verbetering in het tijdig aanleveren van stukken. In de naleving van de veiligheidsplannen en veiligheidsvoorschriften op het werk hebben we de eerste helft van 2021 deze verbetering nog niet gezien en dit heeft uiteindelijk ook meerdere keren geleid tot een formele stillegging van werkzaamheden en het opleggen en innen van een last onder dwangsom. De naleving is daarop verbeterd en we hebben in het derde kwartaal geen overtredingen geconstateerd. In de laatste maanden zijn er wederom werkzaamheden stil gelegd en zijn er aanvullende afspraken gemaakt om de omgevingsveiligheid te borgen. In 2022 richten we onze controles wederom met name op de omgevingsveiligheid.

Intrekken niet gebruikte ongewenste omgevingsvergunningen

We hebben in 2019 een beleidsregel vastgesteld aangaande de belangenafweging bij het intrekken van omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen. Het werkproces bij VTH is hierop aangepast zodat het intrekken van vergunningen in het reguliere werk is opgenomen. Het wegnemen van oude achterstand wordt gedoseerd uitgevoerd. Door de toename van het aantal nieuwe handhavingsverzoeken en

klachten is de ambitie om in 2020 de bedoelde vergunningen in te trekken niet haalbaar gebleken. Evenmin is dat gelukt door onder andere veel mutaties in het personeel in 2021. Met het bestuur zijn nadere afspraken gemaakt over een vereenvoudigde opschoonactie. Deze zal in 2022 worden ingezet.

Brandveiligheid

Toezicht brandveiligheid is uitgevoerd door de Veiligheidsregio Groningen (VRG). De reguliere controles voor de onderdelen bestaande bouw en kamerverhuur zijn sterk achtergebleven bij de geplande aantallen in het jaarprogramma. De coronamaatregelen zijn hiervan de oorzaak. Waar mogelijk is ingezet op toezicht op afstand.

Daarbij is er veel contact gelegd met diverse branches (vooral zorg, zorginstellingen, scholen) om een soort van check te doen op afstand en eventueel vragen met betrekking tot brandveiligheid te beantwoorden. Met het Toezicht op afstand wordt de verbinding met de gebruikers van de te controleren panden behouden en wordt de brandveiligheid blijvend gemonitord.

Het toezicht op locatie is vooral gericht geweest op verbouw en nieuwbouwsituaties en situaties waar de brandveiligheid duidelijk te wensen overliet.

Milieu

Reguliere bedrijvencontroles

We hebben het aantal geprogrammeerde controles uitgevoerd. Bij de gecontroleerde bedrijven zijn geen ernstige tekortkomingen geconstateerd. De geconstateerde tekortkomingen zijn hersteld.

Energiebesparing bij bedrijven

Onze aanpak bestaat uit 3 stappen:

1. het opvragen van het energieverbruik,
2. het adviseren over besparingsmogelijkheden en het opvragen en beoordelen van een plan van aanpak,
3. het toezien op de daadwerkelijke realisatie van maatregelen. Deze hercontrole doen we twee jaar na het beoordelen van de plannen van aanpak.

Na een traject van 4 jaar hebben we stap 1 volledig afgerond en hebben we van alle relevante bedrijven in de stad de energiegegevens.

In 2021 is bij ongeveer 100 bedrijven beoordeeld welke energiebesparende maatregelen mogelijk zijn. Daarbij beperken we ons niet tot de verplichte maatregelen maar geven advies over alle energiebesparende maatregelen. De beschikbare capaciteit was niet voldoende om alle ontvangen plannen van aanpak direct te beoordelen. In 2022 gaan we verder met het beoordelen van de plannen van aanpak.

Ook zijn er 200 hercontroles uitgevoerd om te kijken of geplande maatregelen daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Daarmee is een controle uitgevoerd op alle plannen die in 2019 zijn goedgekeurd. Daarbij valt op dat bedrijven (na ons bezoek) vaak enthousiast zijn en meer doen dan alleen voldoen aan wetgeving. Ook blijkt dat bijna alle bedrijven maatregelen uitvoeren, die leiden tot energiebesparing ten opzichte van de begin situatie.

Bodem

De activiteiten voor het onderdeel bodem zijn gebaseerd op de Wet bodembescherming (Wbb): toezicht op locaties waarvoor een sanering wordt uitgevoerd. Verder betreft het activiteiten gebaseerd op het Besluit bodemkwaliteit (Bbk): grondverplaatsingen en opslag in gronddepots.

In 2020 hebben we procesafspraken gemaakt met Bureau Meerstad en met de Combinatie Herepoort over de grondverzetactiviteiten in respectievelijk Meerstad en voor de werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg. Met deze afspraken wordt het grondverzet binnen beide projecten bewaakt, terwijl het aantal meldingen beperkt blijft. De procesafspraken hebben in 2021 naar tevredenheid gefunctioneerd.

Binnen de gemeente Groningen zijn diverse projecten in uitvoering met bodemsaneringsactiviteiten die om uiteenlopende redenen complex zijn. Dit komt door de complexiteit van de aanwezige bodemverontreiniging (het voormalig ENCEHA-terrein), de omvang van het project (Ringweg Zuid), maatschappelijke gevoeligheid (voormalig Zwembad Woltersum) en een intensieve voorbereiding in de aanloop naar een bodemsanering in het kader van een voorgenomen ontwikkeling (Eyssoniusplein). Op deze locaties zijn de saneringen inmiddels afgerond, dan wel in de eindfase van afronding.

Een trend die we signaleren is de lokale productie van bouwstoffen (immobilisaten). Hierbij wordt verontreinigde grond gemengd met een bindmiddel zodat een bouwstof ontstaat. Deze productie valt onder het Bbk en heeft geen meldingsplicht. De productie hiervan dient echter wel aan voorwaarden te voldoen. Uit de reeds opgedane ervaringen blijkt dat hieromtrent relatief veel overtredingen worden geconstateerd. We hebben deze activiteiten gesignaleerd bij de ontwikkeling van het project Suikerzijde, de realisatie van een distributie centrum aan de Dublinweg en bij het herinrichtingsproject Hoofdstation Groningen. We blijven toezien op het in acht nemen van de voorwaarden die gelden voor het produceren van immobilisaten.

De aantallen meldingen Bbk overschrijdt al een aantal jaren de geprogrammeerde aantallen. Ook in 2021 is het aantal meldingen boven de jaaropdracht uitgekomen. De ODG heeft samen met ons in 2020 en 2021 een pilot uitgevoerd voor een risicogestuurde werkwijze bij de behandeling en het toezicht van meldingen Bbk. Uit de pilot zijn een aantal mogelijkheden gebleken om de taken voor Bbk efficiënter uit te voeren. Vooral nog wil de ODG de risicogestuurde werkwijze voor ons niet doorvoeren. De ODG wil de resultaten en mogelijkheden van de pilot eerst provinciebreed bespreken met alle deelnemers voor een verdere ontwikkeling en implementatie onder het uniforme VTH-beleid. Dit kan mogelijk betekenen dat het beschikbare bedrag in de jaaropdracht 2022 niet voldoende is om alle meldingen Bbk af te handelen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.